

לא חסרות לישראל בעיות משלה, ועם התקרב ה'5 ביוני לבשו בעיות אלה מימ' דים חדשים.

אבל יותר מענייני הגבולות, או איומי השביתה בשטחים המוחזקים, העסיקה את האזרח הישראלי בעייה רחוקה, לכאורה. כאשר פתחו ישראלים את מכשירי-הראדיו כדי לשמוע את החדשות האחרונות, רצו לדעת בראש וראשונה מה קורה היום בצרפת.

כי ההתקוממות נגד מישרו של הגנרל דה-גול היתה מהפכה בעלת משמעות לגבי העולם כולו. כל עם יכול לחפש במהפכה זו את ההשלכות למצבו שלו, ולשאל את עצמו כמה שאלות נוקבות. בראש וראשונה: האם זה יכול לקרות גם כאן, אצלנו?

המהפכה נעצרה. המהפכה הצרפ' תית של מאי '68 לזכרה את כל הסממנים של התנועות דור-היום מכבלי-המישטר — והמנהיגים — של אתמול.

זוהי התנועות מן המפלגות הישנות — כל המפלגות הישנות — שקפאו באידי' אולוגיות העבר. הנה גם אינה מבודדת, אלא ניזונה מאותה להבה שהציתה את אש

תוכנית או מלכות

מה היה קורה אילו הודיעה ממשלת-ישר' אל, בתשובה לשאלתה בכנסת, שהכריזה זה עתה על מלחמה?

השבוע קרה משהו פחות חמור, אך לא פחות מור: ההכרזה החשובה ביותר של ממשלת-ישראל מאז מלחמת-ששת-הימים נמסרה מפי שר-החוץ בכנסת — בתשובה לשאלתה מוזמנת. היתה זאת שאלתה של איש-מפ"ם, ח"כ ראובן ארוי, שהוגשה רק 48 שעות לפני מסירת-התשובה — בניגוד לנוהג של השר אבן לענות על שאלות ב' איחור של חודשים.

הטכסיס השקוף: אי-אפשר לערוך שום יוכוח על תשובה לשאלתה. בצורה זו מנעו אבן וראשכול דיון כלשהו על ההצהרה המדינית החשובה.

ארבעת השלבים. הצהרת אבן כללה את תוכנית-השלום הראשונה של ממשלת-ישראל, שנה אחרי המלחמה. עיקרה: סידרה של ארבעה שלבים. לפי אבן:

● **השלב הרא'** שון: פתיחת משא' ומתן פנים-אל-פנים עם כל ממשלה ערבית ה' רוצה בכך.

(הדבר מונע משא' ומתן עם ערביי-פלס' טין, שאין להם משא' לה. אך הוא פותח פתח לכשאומתן בצורה של שיחה משולשת יארינג' תקוע-שגריר ירדן, שיש' ראל תכיר בה כמשא' ומתן ישרי, ואילו ה' ירדנים יטענו כי אינה אלא שיחה עם יארינג).

● **השלב השני:** קביעת תנאי-השלום, ב' רוח החלטת מועצת-הבי' טחון. פירושו: קביעת גבול חדש לישראל, אי-ישם בין קו הפסקת-האש והקו הירוק; הכ' רה ערבית בקיום יש' ראל, בריבונותה ובג' בול זה; הפסקת מצב' המלחמה; מעבר בתעלת' סואץ ובמיצרי-טיראן; פתרון בעיית-הפלטיים.

● **השלב השלי'** שי: חתימת חווי' שלום רשמיים שיכללו הסדרים אלה.

● **השלב הרבי'** עי: עיבוד הסדרים ל' ביצוע סעיפי חווי-הש' לום.

הגבול: ממערב לשכם. אין ספק כי שרים רבים קוה, כי זוהי תוכנית שתיראה בעיני האמריקאים (ראה להלן), אך שהערבים עצמם לא יוכלו לקבלה. למשל: יש החוששים שהערבים מוכנים עתה לכל ההסדרים האלה, שיחייבו נסיגה ישרא' לית, אך המקמים כי ה' ערבים לא יוכלו להס' כים לחווי-שלום רשמ' יים.

עוקץ נוסף: לפי גי' סוה זה, יהיה צורך במשאומתן לשם קבי' עת ביצועם של הדברים אחר י חתימת הסכסס-השלום, כך שישאל תוכל להביא למצב שבו השיגה חוזה' שלום, מבלי ששום דבר יבוצע למעשה, מ' כיוון שהמשאומתן על הביצוע יתפוצץ. אין ספק שאפשרות זו תרתיע את הערבים המוכנים להסדר.

● ח"כ אבנרי הגיש הצעה דחופה לסדר' היום על נושא זה. בלוית מכתב-מחאה הודיע ליו"ר הכנסת, אך אין כל סיכוי ש' הנשיאות תכיר בדחיפות ותביא לדיון.

אולם השאלה העיקרית היא: היכן יעבור הגבול?

על כך נפוצה השבוע שמועה מעניינת בגדה המערבית. לפי שמועה זו, שמקורה בעמאן, שירטט אבא אבן, בשיחה עם גונאר יארינג, שירטוט של מפת-הגבולות. במפה זו עובר הגבול החדש ליד דיר' שרף, כפר ערבי במרחק כעשרה קילומטר ממערב לשכם, במקום בו מסתעפת ה' דרך לג'נין.

אם זוהי ההצעה הראשונה של אבן, קרוב לוודאי כי הכוונה היא לגבול שיימצא בין נקודה זו ובין הגבול הקודם — כך ש' גבול ישראל יזוו כמה קילומטרים מזרחה, והמדינה תכלול את טול-כרם וקלקיליה.

דיעות

זה מול זה

במשך שנה שלימה לא התנהל בצמרת ה' מדינה שום ויכוח רציני על עתיד השטחים המוחזקים והדרך לשלום. הדיעה הכללית של הליכוד-הלאומי היתה: אין מה לחשוב, ואין טעם לריב, כי אין מה לעשות.

לפתע-פיתאום השתנה הכל. קדחת של מחשבה התחילה בצמרת, והדיעה השתקפו אצילו מעל עמודי העתונים.

מה קרה? אמר זאת השבוע השגריר יצחק רבין: „עד המהלך המצרי האחרון' היה, לדעתי המצב מצויין. הבעייה היום היא להדוף את המהלך המצרי. אנחנו עוד לא בדפנסיבה, אבל לפחות בריאקציה.“

פרם נגד רבין. מה ששמענו מתוך חיות-דעת זו של רבין הוא: ברגע שה' ערבים הודיעו כי הם מוכנים להסדר כולל בדרך של משאומתן, התמוטטה המדיניות הישראלית של „שב ואל תעשה“, שהיתה מבוססת על הנחה כי הערבים לא יסכימו לכל משאומתן שהוא.

מאותו רגע התחיל הלחץ הבינלאומי ה' גדול על ישראל. הסדר ישראלי-ירדני, תחת לחץ אמריקאי כביר, הפך לאפשרות מיידית. על צמרת ישראל היה, לפתע, להחליט ב' מהירות: באיזה תנאים להסכים לשלום? שלום — עם מי? ואם להתנגד ללחץ ה' אמריקאי כדי להחזיק בשטחים — מניין להשיג את הכסף והנשק שיהיו דרושים ל' המשך המאבק בעולם הערבי?

השבוע הושמעו כמה וכמה דיעות על נושא זה מפי אישים שונים. לא היו אלה עוד הצהרות מצלצלות של שרים למטרות פירסומת עצמית, אלא תחילתו של תהליך מחשבתי רציני. בין השאר:

● **שמעון פרם** יצא בתביעה שלא לנהל משאומתן עם המלך חוסיין, אלא עם העם הערבי הפלסטיני. אבל הוא נימנע ב' קפדנות מלפרט מה יש להציע לערביי-פלס' טין, כדי שלא ירצו לחזור לחוסיין.

● **דוד בן-גוריון** הכריז ש„אילו היתה בידי היום הברירה בין שלום אמיתי — שלום של עזרה ותועלת הודית בנינו לבין מדינות-ערב — או התיישבות וסיפוח ה' שטחים החדשים, הייתי בוחר בשלום, חוץ מירושלים ורמת-הגולן, כמוכן. אך על כל שאר השטחים אני מוכן לוותר תמורת שלום אמיתי.“

● **אברהם שווייצר**, העורך הכלכי לי של הארץ, שנחשב בעבר כמקורב למשה דיין, פסל את הורשיה למשאומתן ישיר כתנאי-בליעבור, הציע לקבוע תוכנית-שלום ברורה, שיש לה סיכוי לזכות בתמיכה אמ' ריקאית, ושעליה אפשר להל משאומתן בלתי-ישיר.

● **יצחק רבין** עצמו רמו כימעט בגלוי שגם הוא פוסל את ההתעקשות על משאומתן ישיר. רבין הדגיש כי מגוי ר' גמור עם האמריקאים לשמור בכל מחיר על שלטונו של חוסיין, רמו כי לדעתו יש ל' חתור להסכם עם חוסיין תוך ויתור על שטחים נרחבים בגדה. זוהי, כנראה, דעתו של אבא אבן.

ואילו העיתונאי עטאללה מנצור, ששוחח עם אישיות חשובה שחזרה בימים אלה מ' עמאן, הודיע כי המלך חוסיין הודיע לממ' שלתו שיש לצפות להסכם ישראלי-ירדני, שיחזיר את הגדה לירדן, תוך חודשיים. נבואה זו הודהתה עם קביעתה של אישיות ישראלית מרכזית שאמרה, השבוע, בשיחה פרטית: „תוך חודשיים זה יוכרע — לכאן או לכאן.“

● כוונתו להצהרה המצרית מיום ה' במאי, בה הבחירה קאהיר שאינו עומדת על נסיגת-צה"ל כתנאי למשאומתן, אלא מוכנה עתה לנהל משאומתן על כל סעיפי החלטת מועצת-הבטחון ביחד, לפני כל נסיגה.

התבונן היטב בתמונה למעלה. מה המיוחד בה? זהו צילום שנעשה השבוע, ובו נראה צנתן ישראלי קטוע רגל, צונח על רגל אחת.

קרא בגליון הבא של העולם הזה

את סיפורו הפנטסטטי של רבי-סרן הצנח' ניס, דויד („בגדה“) בן-דודי, נכה קטוע-רגל, שנפצע במלחמת-ששת-הימים בקרב על מצובי רפיח, חזר לשירות פעיל וממשיך לצנח כשרגלו האחת היא קטועה.

צנחן על רגל אחת

תמונת השבוע

מלחמתה של „ישראל של אפריקה“ מצאה הדים, סוף-סוף, גם בישראל. סטודנטים ממדינת ביאפי רה, המשתלמים בארץ, צערו השבוע בהפגנה אל בניין שגרירות בריטניה בתל-אביב. הם הפגינו נגד אספקת נשק אנגלי לממשלת ניגריה, המפע'י לה אותו נגד אזרחי ביאפרה. אחת הכרזות קרי' אה: „יולסון-נאצר-קוסטיגין — קואליציה בלתי קדושה — נאצים!“ הסטודנטים המפגינים שרפו דגל בריטי, לעיניו העצובות של השגריר מייקל האדו (בחליפה כהה, במרכז), שיצא לראותם.

ההתקוממות בפראג ובברלין, ברומא וב' וואשינגטון, אבל היא לא השיגה את מטרתה המיי' דית: הפלת הנשיא בעל הנטיות הדיקטט' טריות. מול האיום המוחשי של הפעלת צבא נגד הסטודנטים והפועלים השו'חים, מול האפשרות של מלחמת-אזרחים — נעצרה המהפכה. אבל לא לפני שרוסקה אגדת דה-גול, ולא לפני שהגנרל היהיר נאלץ להודיע על עריכת בחירות חדשות. האם ייתכן הדבר גם כאן?